

[Αρχική Σελίδα](#) > ... > [Προσφυγή Στη Δικαιοσύνη](#) > [Νομική Συνδρομή](#) > Austria

Νομική συνδρομή

 Αυστρία

Περιεχόμενο που
παρέχεται από

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Ποια έξοδα συνεπάγονται οι νομικές διαδικασίες και ποιος πρέπει να τα επωμισθεί κανονικά;

Στις αστικές διαδικασίες τα δικαστικά έξοδα περιλαμβάνουν τα δικαστικά τέλη και, κατά περίπτωση, τα έξοδα πραγματογνωμοσύνης, διερμηνείας, μαρτύρων, τα ταξιδιωτικά έξοδα των διαδίκων και τα έξοδα που συνεπάγεται ο διορισμός επιτρόπων από το δικαστήριο (για να εκπροσωπήσουν απόντες διαδίκους ή διαδίκους που χρειάζονται επίτροπο), καθώς και τα έξοδα κοινοποιήσεων και τα έξοδα εκπροσώπησης από δικηγόρο. Καταρχάς, κάθε διάδικος καταβάλλει τα δικά του έξοδα· ωστόσο, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα του νικήσαντος διαδίκου.

2 Τι είναι ακριβώς το ευεργέτημα της πενίας;

Διάδικος που δεν διαθέτει τα αναγκαία οικονομικά μέσα μπορεί να υποβάλει αίτηση για τη χορήγηση νομικής συνδρομής («Verfahrenshilfe», σύμφωνα με την αυστριακή πολιτικοοικονομική ορολογία) κατά την κίνηση της αστικής διαδικασίας ή αργότερα καθ' όσο χρονικό διάστημα εκκρεμεί η διαδικασία. Ανάλογα με την αίτηση, η νομική συνδρομή μπορεί να συνίσταται σε (πλήρη ή μερική) απαλλαγή από τα δικαστικά τέλη και τα λοιπά έξοδα που αναφέρονται στην ερώτηση 1, καθώς και στον δωρεάν διορισμό δικηγόρου.

Στην περίπτωση του διορισμού δικηγόρου, η νομική συνδρομή περιλαμβάνει επίσης την προδικαστική συμβουλευτική υποστήριξη από τον δικηγόρο.

3 Δικαιούμαι ευεργέτημα της πενίας;

Νομική συνδρομή χορηγείται μόνο αν ο αιτών, λαμβανομένων υπόψη των εισοδημάτων του, της περιουσίας του και των υποχρεώσεων διατροφής τις οποίες υπέχει, δεν είναι σε θέση να αναλάβει (εν όλω ή εν μέρει) τα έξοδα της διαδικασίας που αναφέρονται στην ερώτηση 1 χωρίς να θέσει σε κίνδυνο τα ελάχιστα μέσα διαβίωσης που χρειάζεται για να έχει ένα απλό επίπεδο ζωής.

Η αίτηση νομικής συνδρομής απορρίπτεται αν οι αξιώσεις ή τα μέσα άμυνας του αιτούντος είναι εμφανώς αβάσιμα ή κακόπιστα.

4 Το ευεργέτημα της πενίας χορηγείται για όλα τα είδη διαδικασιών;

Νομική συνδρομή χορηγείται για όλες τις αστικές και εμπορικές δικαστικές διαδικασίες, ανεξάρτητα από την ιθαγένεια ή τον τόπο κατοικίας του αιτούντος.

Αν χορηγηθεί νομική συνδρομή κατά την κύρια δίκη, αυτή καλύπτει και τη διαδικασία εκτέλεσης. Διάδικος στον οποίο χορηγήθηκε νομική συνδρομή για συγκεκριμένη διαφορά σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ δικαιούται και στην Αυστρία νομική συνδρομή για τη διαδικασία αναγνώρισης και εκτέλεσης της απόφασης που εκδόθηκε σε σχέση με την εν λόγω διαφορά.

5 Υπάρχουν ειδικές διαδικασίες σε περιπτώσεις ανάγκης;

Όχι, αλλά αν η αίτηση νομικής συνδρομής υποβάλλεται σε σχέση με επείγουσα περίπτωση (π.χ. νομική εκπροσώπηση σε υπόθεση ασφαλιστικών μέτρων), το δικαστήριο οφείλει να αποφασίσει τάχιστα. Όταν το δικαστήριο χορηγεί νομική συνδρομή υπό τη μορφή του διορισμού δικηγόρου, ο αρμόδιος δικηγορικός σύλλογος διορίζει δικηγόρο για να εκπροσωπήσει τον αιτούντα εντός λίγων ημερών.

6 Πώς μπορώ να λάβω το έντυπο της αίτησης για χορήγηση ευεργετήματος της πενίας;

Το σχετικό έντυπο («ZPForm 1») μπορεί να ληφθεί αυτοπροσώπως επιτόπου ή να ζητηθεί εγγράφως από οποιοδήποτε πρωτοβάθμιο δικαστήριο της Αυστρίας (Bezirksgericht, Landesgericht). Επιπλέον, μπορεί επίσης να ληφθεί διαδικτυακά, από τη διεύθυνση <https://portal.justiz.gv.at/at.gv.justiz.formulare/Justiz/Verfahrenshilfe.aspx>, ενώ διατίθεται και από ορισμένα αυστριακά προξενεία. Η χρήση του εν λόγω εντύπου είναι υποχρεωτική.

7 Ποια έγγραφα πρέπει να υποβληθούν μαζί με το έντυπο της αίτησης για χορήγηση ευεργετήματος της πενίας;

Η δήλωση περιουσιακών στοιχείων που περιέχεται στο έντυπο αίτησης νομικής συνδρομής («ZPForm 1»), η οποία περιλαμβάνει κατάλογο των στοιχείων ενεργητικού (εισοδημάτων και περιουσιακών στοιχείων, π.χ. ακινήτων, τραπεζικών καταθέσεων, ασφαλιστηρίων συμβολαίων κ.λπ.) και των υποχρεώσεων (υποχρεώσεων διατροφής κ.λπ.) του αιτούντος, καθώς και στοιχεία για το πρόσωπο και τις συνθήκες διαβίωσης του αιτούντος, πρέπει να συμπληρωθεί λεπτομερώς. Στο μέτρο του δυνατού, πρέπει επίσης να συνοδεύεται από σχετικά δικαιολογητικά έγγραφα. Η αναγραφή ψευδών ή ελλιπών στοιχείων στη δήλωση περιουσιακών στοιχείων τιμωρείται με χρηματικά πρόστιμα και μπορεί να επισύρει αστική ευθύνη για την προκληθείσα ζημία και ποινική δίωξη για απάτη.

8 Πού πρέπει να υποβάλω την αίτηση για χορήγηση ευεργετήματος της πενίας;

Η αίτηση νομικής συνδρομής («ZPForm 1») πρέπει να υποβληθεί, εγγράφως ή με προφορική δήλωση για την οποία θα συνταχθεί πρακτικό, στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο της κύριας δίκης, το οποίο θα αποφασίσει για τη χορήγηση ή την απόρριψη της νομικής συνδρομής. Ωστόσο, ο διάδικος μπορεί επίσης να υποβάλει την αίτηση του νομικής συνδρομής στο περιφερειακό δικαστήριο (Bezirksgericht) του τόπου κατοικίας του στην Αυστρία, ακόμη και αν το εν λόγω δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο για την εκδίκαση της διαφοράς, υπό την προϋπόθεση ότι το δικαστήριο της κύριας δίκης εδρεύει εκτός της περιφέρειας του περιφερειακού δικαστηρίου στην οποία βρίσκεται ο τόπος κατοικίας του διαδίκου. Στην περίπτωση αυτή, η αίτηση διαβιβάζεται στο αρμόδιο δικαστήριο.

9 Πώς μπορώ να μάθω αν δικαιούμαι ευεργέτημα της πενίας;

Το δικαστήριο αποφαινεται επί της αίτησης νομικής συνδρομής με διάταξη. Η απόφαση αυτή επιδίδεται στον αιτούντα.

10 Τι πρέπει να κάνω αν δικαιούμαι ευεργέτημα της πενίας;

Αν το δικαστήριο έχει αποφασίσει ότι η νομική συνδρομή συμπεριλαμβάνει τον διορισμό δικηγόρου και το πρόσωπο του δικηγόρου έχει ήδη προσδιοριστεί (βλ. ερώτηση 11), ενδείκνυται να απευθυνθείτε στον οικείο δικηγόρο.

Γενικά, συνιστάται η λήψη νομικής συμβουλής από επαγγελματία (δικηγόρο ή συμβολαιογράφο) πριν από την κίνηση δικαστικής διαδικασίας.

Ωστόσο, διάδικος ο οποίος δεν εκπροσωπείται από δικηγόρο (και εφόσον η εκπροσώπηση από δικηγόρο δεν είναι υποχρεωτική) έχει επίσης τη δυνατότητα να υποβάλει την αγωγή του, καθώς και κάθε άλλο αίτημα, αίτηση και

κοινοποίηση που πρέπει να υποβληθεί εκτός της προφορικής διαδικασίας, στο αρμόδιο για τη διαδικασία περιφερειακό δικαστήριο ή στο περιφερειακό δικαστήριο του τόπου κατοικίας του.

11 Ποιος επιλέγει τον/τη δικηγόρο μου αν δικαιούμαι ευεργέτημα της πενίας;

Αν το δικαστήριο αποφασίσει να χορηγήσει νομική συνδρομή που συμπεριλαμβάνει τον διορισμό δικηγόρου, ο τοπικός δικηγορικός σύλλογος επιλέγει δικηγόρο μεταξύ των μελών του βάσει αλφαβητικής σειράς. Ο αιτών μπορεί εντούτοις να προτείνει ο ίδιος συγκεκριμένο δικηγόρο. Παρά το γεγονός ότι η πρόταση αυτή δεν είναι δεσμευτική για τον τοπικό δικηγορικό σύλλογο, οι σύλλογοι δέχονται κατά κανόνα τις τεκμηριωμένες προτάσεις (για παράδειγμα, εφόσον ο δικηγόρος συμφωνεί και είναι ήδη εξοικειωμένος με την υπόθεση).

12 Το ευεργέτημα της πενίας καλύπτει όλα τα έξοδα των διαδικασιών;

Το δικαστήριο έχει τη διακριτική ευχέρεια να χορηγήσει πλήρη νομική συνδρομή ή —ανάλογα με την οικονομική κατάσταση του αιτούντος και λαμβάνοντας υπόψη τα αναμενόμενα έξοδα— μερική νομική συνδρομή, η οποία θα καλύπτει ορισμένα μόνο από τα έξοδα. Η νομική συνδρομή μπορεί να περιλαμβάνει:

1. προσωρινή απαλλαγή από την καταβολή των δικαστικών τελών, των εξόδων μαρτύρων και πραγματογνωμόνων, των εξόδων για τις απαραίτητες κοινοποιήσεις, των εξόδων επιτρόπου, καθώς και των δαπανών σε μετρητά του επιτρόπου ή του δικηγόρου· απαλλαγή από την καταβολή εγγύησης για τα έξοδα του αντιδίκου·
2. εκπροσώπηση από υπάλληλο του δικαστηρίου ή, αν απαιτείται, από δικηγόρο·
3. αποζημίωση για τα αναγκαία έξοδα ταξιδιού στα οποία υποβλήθηκε ο διάδικος για να εξεταστεί ή να αναπτύξει τα πραγματικά περιστατικά ενώπιον του δικάζοντος δικαστηρίου.

Ωστόσο, αν εκδοθεί απόφαση σε βάρος σας, θα πρέπει να αποζημιώσετε τον νικήσαντα διάδικο για τα δικαστικά έξοδά του.

13 Ποιος επωμίζεται τα λοιπά έξοδα, αν δικαιούμαι μερική χορήγηση ευεργετήματος της πενίας;

Αν προκύψουν άλλα αναγκαία έξοδα —τα οποία δεν καλύπτονται από τη νομική συνδρομή βάσει της απόφασης του δικαστηρίου— θα πρέπει να τα καταβάλετε ο ίδιος, τουλάχιστον προσωρινά. Ωστόσο, ο ηττηθείς διάδικος αστικής δίκης οφείλει εν τέλει, στο μέτρο που ηττήθηκε, να αποζημιώσει τον αντίδικό του για τα έξοδά του (π.χ. αν επιδικαστούν υπέρ του ενάγοντος τα δύο τρίτα της αγωγικής αξίωσής του, ενώ το ένα τρίτο αυτής απορριφθεί και αναδειχθεί, κατά το μέρος αυτό, νικητής ο εναγόμενος, ο εναγόμενος θα επιβαρυνθεί κατά κανόνα με τα δικά του έξοδα και θα οφείλει να καταβάλει στον ενάγοντα το ένα τρίτο των αναγκαίων εξόδων αυτού).

14 Το ευεργέτημα της πενίας καλύπτει και τα ένδικα μέσα;

Η νομική συνδρομή καλύπτει όλα τα στάδια της διαδικασίας μέχρι το πέρας της δίκης (και την τυχόν επακόλουθη διαδικασία εκτέλεσης). Ως εκ τούτου, καλύπτει επίσης τα ενδεχόμενα ένδικα μέσα (ή τη διαδικασία στον ανώτερο βαθμό δικαιοδοσίας).

15 Μπορεί το ευεργέτημα της πενίας να ανακληθεί πριν από την ολοκλήρωση των διαδικασιών (ή ακόμη και να αρθεί μετά την περάτωση των διαδικασιών);

Το δικαστήριο κηρύσσει το ευεργέτημα της νομικής συνδρομής λήξαν αν αποδεικνύεται ότι δεν πληρούνται πλέον οι όροι που ίσχυαν αρχικά κατά τη χορήγησή του (αν επέλθουν μεταβολές στην περιουσιακή κατάσταση του διαδίκου ή αν η περαιτέρω ένδικη επιδίωξη των αξιώσεών του ή ένδικη υπεράσπισή του είναι εμφανώς αβάσιμη ή ακόπιστη) ή ανακαλεί το ευεργέτημα της νομικής συνδρομής αν αποδεικνύεται ότι οι όροι για τη χορήγησή του δεν πληρούνταν ούτε κατά τη στιγμή της χορήγησής του. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, ο

διάδικος οφείλει να επιστρέψει τα ποσά που εισέπραξε και να καταβάλει τη νομίμως προβλεπόμενη αμοιβή στον δικηγόρο του.

Διάδικος που, εντός των τριών ετών μετά το πέρας της διαδικασίας, αποκτά επαρκή οικονομικά μέσα υποχρεούται να επιστρέψει τα ποσά της νομικής συνδρομής που του χορηγήθηκε, εφόσον είναι σε θέση να το πράξει χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η διαβίωσή του. Το δικαστήριο, προκειμένου να εξετάσει την οικονομική κατάσταση του διαδίκου, ζητεί επικαιροποιημένη δήλωση περιουσιακών στοιχείων (κατά κανόνα, μέσω της υποβολής του εντύπου ZPForm 1 λίγο καιρό μετά το πέρας της διαδικασίας). Αν η δήλωση περιουσιακών στοιχείων δεν υποβληθεί στο δικαστήριο έγκαιρα και συνοδευόμενη από τα απαραίτητα αποδεικτικά, η νομική συνδρομή μπορεί να ανακληθεί και να προκύψει υποχρέωση επιστροφής των ποσών της.

16 Μπορώ να προσβάλω την άρνηση χορήγησης ευεργετήματος της πενίας;

Η απόφαση που απορρίπτει την αίτηση νομικής συνδρομής μπορεί να προσβληθεί με προσφυγή ενώπιον του αρμόδιου δευτεροβάθμιου δικαστηρίου, το οποίο αποφαινεται αμετάκλητα. Περαιτέρω προσφυγή ενώπιον του Ανώτατου Δικαστηρίου δεν είναι δυνατή.

■ Τελευταία επικαιροποίηση: 05/06/2023

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα